

Turvattaa palliatiiviset hoitopaikat Pohjanmaan hyvinvointialueella

Pohjanmaan hyvinvointialueella on vuonna 2023 suunniteltu ja vähennetty tuntuvasti vuodepaikkojen määrää, ja tämä tulee valitettavasti jatkumaan vuonna 2024. Myös monia vuodeosastoja on lakkautettu.

Tämä aiheuttaa ongelmia ja haasteita monille erilaisille potilasryhmille sekä huolta siitä, onko vuodenpaikkoja riittävästi niitä tarvitseville. Tosiasia on, että säästöjä on talouden vuoksi tehtävä.

Nyt kun vuodepaikkoja on vähennetty ja yleislääketieteen osastoja suljettu, se on valitettavasti vaikuttanut myös palliatiivisten potilaiden hoitoon hyvinvointialueella. Tämän erittäin haavoittuvan potilasryhmän hoitoa ei saa unohtaa, kun säästöjä tehdään.

Monia palliatiivisia potilaita voidaan hoitaa kotona pitkään, mutta elämän loppuvaiheessa monet tarvitsevat vuodepaikan, joskus jopa erittäin nopeasti. Hyvä palliatiivinen hoito edellyttää, että palliatiiviselle potilaalle voidaan taata hoitopaikka lähellä olevalla vuodeosastolla niin, ettei hänen tarvitse käydä päivystyksessä, kun kokonaistilanteesta tai oireista tulee niin vaikeita, että hoitoa ei voida jatkaa kotona. Palliatiivisten potilaiden hoitopaikkojen saatavuus on varmistettava ja turvattava. Yleislääketieteen osastojen lakkauttamiset ja sulkemiset eivät saa vaikuttaa palliatiivisiin paikkoihin!

Palliatiivista hoitoa annetaan potilaille, joilla on parantumaton syöpä tai muita vaikeita ja eteneviä sairauksia, kuten ALS tai vaikea sydän- tai keuhkosairaus. On tärkeää, että hoito järjestyy niin lähellä kotia kuin mahdollista, jotta läheisillä on mahdollisuus olla potilaan luona hänen elämänsä loppuvaiheessa. Palliatiiviset potilaat tarvitsevat rauhaa ja hiljaisuutta, mikä on voitava järjestää heille nyt ja tulevaisuudessa. Potilaalla on oltava mahdollisuus saada hoitoa rauhallisessa ympäristössä ilman stressiä, niin etteivät äänet tai muut ulkoiset seikat vaikuta hänen vointiinsa. Palliatiiviset potilaat on toisin sanoen hoidettava sellaisella osastolla, jossa potilaalle ja omaisille voidaan taata rauhallinen ympäristö.

Hyvinvointialueella on vuodeosastojen lisäksi oltava riittävän monta niin sanottua vaativan palliatiivisen tason hoitopaikkaa palliatiivisille potilaille, joilla on niin vaikea oirekuva, ettei

heitä voidaan hoitaa terveyskeskuksessa. Vaativan tason henkilöstö on erikoiskoulutettu ja sillä on osaamista erikoistekniikoista, muun muassa kivunlievityksestä. Sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen mukaan Pohjanmaan hyvinvointialueella pitäisi olla 14–18 tällaista hoitopaikkaa.

Henkilöstöllä pitää olla mahdollisuus saada riittävästi koulutusta palliatiivisesta hoidosta, jotta jo työssä oleva henkilöstö pystytään pitämään, mutta myös siksi, että useammalla työntekijällä olisi palliatiivisen hoidon osaamista.

Palliatiivisen hoidon erityispiirre Pohjanmaalla ovat kielelliset aspektit, jotka on huomioitava ympäri Pohjanmaata, niin että elämän loppuvaiheessa olevat potilaat saavat käyttää omaa äidinkieltään.

Elämän loppuvaiheen hoidon on jatkossakin oltava korkealla tasolla hyvinvointialueellamme. Turvaamalla palliatiiviset hoitopaikat varmistetaan, että potilaat saavat tarvitsemansa hoidon silloin, kun he sitä tarvitsevat.

Allekirjoittanut ehdottaa, että

- Pohjanmaan hyvinvointialue turvaa palliatiiviset vuodepaikat ja että näiden vuodepaikkojen määrää ei vähennetä
- hyvinvointialue tarkastaa ja suunnittelee palliatiivista hoitoa antavan henkilöstön täydennyskoulutusmahdollisuudet ja että alueella on riittävästi erikoiskoulutettua henkilöstöä
- potilaille voidaan taata mahdollisuus rauhalliseen osastohoitoon samalla kun kielelliset aspektit huomioidaan.

26.1.2024

Eva-Maria Strömsholm

RKP, Vaasa

Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston varavaltuutettu

Pohjanmaan hyvinvointialueen henkilöstöjaoston jäsen